

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per
Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum,
quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia
Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 803. Cui & adversus quem detur hæc actio funeraria.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](#)

dotem petenti. *cit. l. 18.* Lauterb. *cit. §. 26.* & sumptus illi: dicitur; cùm, ut Garc. l. c. inhumanum sit maritum jacere insepultum, ut mulier dotem salvam & integrum retineat. Secundò legataris, etiam ubi legata sunt. Pia. *l. 24. c. 1.* Covar. *in c. Rainald.* de testam. Muller. *cit. th. 89.* Tertiò fideicommissariis; ita ut bona subiecta fideicommisso familie, alii alienari prohibita impensarum funebrium causâ alienari possint. Knipschild. *de fideicom. famil. nobil. c. 11. num. 218.* Muller. l. c. Quartò qui jus habent detrahendi falcidiam, ita ut ea ante restitutas expensas funeris detrahi nequeat. *§. ult. Inſt. de L. falcid.* ibiq; Franck. Quintò ut contra eum excipi nequeat, de non confecto inventario. Roland. à valle de *inventar. p. 113.* Phanuc. *tr. ed. p. 4. n. 36.* Muller. l. c. Sextò ut repeti ab eo possint facta citra & contra voluntatem ejus, cuius erat eas facere. Arg. *l. 43. h. t.* Surdus. *cit. decif. 215. n. 25.* Septimò, ut legato accepto impendiri nequeat, quò minus insuper dictas expensas recipere possit. *l. 3. c. b. t.* Muller. l. c. Octavò ut gaudeat privilegio retentio ex bonis hereditatis defuncti, etiam si essent libri scholarium & literatorum, qui maximè privilegiati sunt, ut Muller. Extenduntur etiam hac privilegia sumptuum funeralium ad sumptus factos in curationem infirmi. *l. 4. c. de petit. hered. l. 3. c. b. t.* Negifant. *de pign. p. 5. memb. 2. n. 28.* & DD. *ad Lull. §. 9. c. dejur. deliber.* quorum sumptuum nomine veniunt etiam salario medicorum & pharmacopolarum. Carpz. *p. 1. c. 28. d. 43.* quin & alimenta tempore morbi, ex quo aeger deceperit, præbita. Richter. *de privileg. credit. diff. 4. memb. 4. c. 5. n. 28.* & haec expensa etiam invito & prohibente ægro facta repeti possunt, cùm ægri nequeant suis privilegiis integrè renunciare. Decius *ad L. 69. de R. 7. n. 2.* Surd. *255. n. 25.* Muller. l. c. *lit. p.* Limitatur tamen etiam hoc privilegium. Primò, ut, qui sumptus hos etrogavit, non præferatur iis, qui vel dominium vel hypothecam ratione rei vendite in rebus creditoris probare possunt. Neque etiam hi sumptus præferantur mercedibus famulorum, ut Muller. l. c. Secundò, ut non extendantur nisi ad expensas necessarias, seu sine quibus corpus pie & honestè humani non potuit. *l. 1. §. fin. ad L. falcid.* de quibus judex pro facultatibus & dignitate defuncti arbitrabitur. *l. 14. §. 6. & 10. b. t.* de quo postremo plura q. seq.

Quest. 803. Cui & adversus quem debetur hæc actio funeraria?

1. **R**Esp. Ad primum primò in genere: datur hæc actio illis, qui alieni funeris sumptus, sive per se, sive per alium fecerunt, nec illos alia actione repetrere possunt. *cit. L. 14. §. 13. & 15.* eorumque hereditibus juxta ordinariam actionem ex contractu vel quasi contractu descendientium naturam. Lauterb. *l. c. §. 28.* per *L. 31. §. 2. de relig.* & *sumptu. modò* tamen animo repetrendi & recipiendi hos sumptus fecerit. *cit. L. 14. §. 7.* Franck. *cit. t. num. 27.* Hahn. *ad Wesenb. ibid. n. 6.* Struy. *th. 26. lit. y.* Muller. *ibid.* qui animus in dubio præsumitur. Muller. *l. o. lit. ζ.* fecus, si solius pietatis causâ id fecerit (non tamen accipitur pietas hic pro ea, quam quilibet habere supponitur, ne corpora insepulta maneat), utpote qua consilere potest cum animo sumptus repetrendi, sed denotat misericordiam erga alterum sibi operi fertur non valentem exhibitam, ut dum non sunt ex aliis obligatis ad illos sumptus præstandos, quillos præstare aut etiam refundere possunt, erogate tamen etiam ex pietate dicuntur proper sanguinis conjunctionem aliamve ar-

etiam conjunctionem, v. g. ab iis, qui aliis alimenta præstare obligantur, ut Carpz. *p. 2. c. 46. d. 23.* Coler. *de alim. L. 2. c. 1. à num. 10.* Muller. *l. c. lit. e.* & sic animo donandi & ex pietate filium has expensas fecisse in funeratione patris, presumi statuunt. Menoch. *cons. 4. 6. num. 2.* Brunnen. *in eod. L. 3. b. 1. num. ult.* de hoc tamen, quod pietatis, misericordiae & affectionis gratia impensum dicitur, judex arbitrabitur. Struv. & Muller. *l. c. lit. n.* dum autem *cir. L. 14. §. 7.* dicitur, oportere funerantem protestari, le id facere animo repetrendi sumptus. *to oportere non accipi pro absoluta necessitate protestationis*, ita ut ea omisâ censeatur id facere ex mera pietate vel animo donandi, adeoque ei actio repetrendi sumptus non competit, ut volunt Hahn & alii apud Muller *l. c. lit. 9.* Sed pro expedire, opportunum est tuius esse, interponi hanc protestationem ad faciliter & sine quæstione seu controversia obtinendam recuperationem factarum expensarum rectius cum Gl. *in cit. §. 7. V. oportebit.* tradunt Zoës. *ibid. num. 8.* Muller. *l. c. cum aliis à se citatis.*

2. **R**esp. Ad primum secundò in specie de aliis personis, de quibus fortè dubium est poterat, competit ea actio primò mandatario, seu quem alius tanquam instrumentum ad faciendo de suo hos sumptus adhibuit. *cit. L. 14 ff. de relig.* & *sumpt. §. 15.* etiam ei, qui sine tutoris autoritate a pupillo habuit ad hos mandatum. De quo vide Muller. & quidem mandatorio defuncti contra prohibicionem hereditis funerantis. *cit. L. 14. §. 13.* Alinius *ibid. num. 11.* Baldus *ad L. ult. c. de negot.* *ges. num. 5.* Muller. *cit. th. 86. lit. y.* ita tamen, ut Muller. *l. c. lit. a.* ut dum prospectum ei est alio remedio, v. g. actione mandati, ordinaria, non sic ei integrum experiri hoc judicio. Secundò marito sumptus impendenti infunus uxoris in casibus nimis, in quibus eos facere non tenebatur, quos casus videtur. & apud Muller. *l. c. lit. 8.* Tertiò sponsus & sponsa, de præsentilicet, impensas in alterius funus possunt repetrere. Kurrer. *de alt. funer. th. 12.* Muller. *l. c.* Quartò pater in causa, quo filius condito testamento de peculio suo castrensi, vel quasi castrensi exclusi patre, alium instituit heredem, relicta eidem titulo singulari aut in re certa legitimâ aut portione; tunc enim patri, si quid ultra hanc portionem impendit in funus filii, actione funeraria ab herede recuperare potest *cit. L. 14. §. fin.* Kurrer. *th. 13.* Muller. *l. c.* quem vide. Quintò heredi putativo, si vietus, in restitutione hereditatis sumptus funebres, quos fecit, non detrahit, repetrere si eos potest hac aetione, non quidem directâ sed utili; quia non funeravit animo, ut alienum, sed ut proprium negotium gereret. *cit. l. 14. §. 11.* Muller. *l. c.* ne heres verus, cui hoc onus incumbit cum damno putati hereditis fiat locupletior. Sextò Legatario, etiam si rem ipsam legatam impenderit. *l. 3. c. lit. cit. in nota L. ult. §. fin. eodem.* Idem est de fideicommissario particulari, nec non de donatario. Arg. *§. 3. Inſt. delegat. §. 1. Inſt. de donat.* *L. ult. de donat. caus. non obstante, quod alii, quando quid donatur aliqui & donatarius vicissim aliquid donat; donanti id animo remunerandi & donationem compensandi fecisse præsumatur. juxta L. 12. §. 8. ff. mandat. De quo vide Muller. *l. c.* Septimò executoribus ultimarum voluntatum, dum de suis propriis, & non de bonis hereditariis faciunt hos sumptus. Garc. *de expens. c. 8. num. 21.* Octavò usufructuario licet omnium bonorum, funeranti domi-*

dominum directum, competit jus & actio sumptus repetendi ab herede illius, qui usum fructum reliquit. Trentacinq. l. 1. var. resol. 6. ad rub. de pecul. num. 10. & alii, quos citat & sequitur Muller. l. c. heredem enim sequitur tale as alienum, sumptusque funebres ex hereditate deducuntur juxta l. 4. ff. b. t. usufructarius autem non est successor hereditatis aut juris universi, sed honorum tantum, & quidem solum quod ad commodum percipiendi fructus. Non ob successor in feudo, si vasallum sepelivit, competit haec actio ad repetendos sumptus ab heredibus allodialibus defuncti. Mevius p. 2. decif. 124. n. 6. ubi hereditas haec non est sufficiens honesta sepultura, sumptus hi praestandi ex fructibus feudi a successore in eo, ut Sctuv. Syntag. jur. feud. c. 14. th. 20. & alii apud Muller, qualiter autem distinguendum in casu, quo filius patri vel agnatus succedit, vide apud eundem. Idem quod dicitur de successore in feudo, dicendum in successore in fidei commissio vel majoratu, tradunt Gratian. discep. for. tom. 1. c. 94. n. 29. Gare. de expens. c. 16. n. 33. &c. Decimò hospiti, qui in publico diversorio defunctum sepelivit, ita etiam, ut, si defunctus bona attulerit, non teneatur ea restituere, nisi refuis expensis in morbum & funus; incumbente tamen hospiti probatione, saltem per verisimiles conjecturas, quod de suo fecerit illas impensas. Arg. l. 4. c. de petit. hered. Bald. Castren. Salic. Sichard. ibid. Gare. l. c. c. 8. n. 26. Undecimò studio facient sumptus in funus contubernialis sui, etiam retentis ejusdem libris, usque dum hi sumptus restituantur. Bald. l. c. n. 2. Sichard. l. c. num. 2. Medices de sepult. p. 2. q. 5. num. 48. Muller. l. c.

3. Resp. Ad secundum: datur haec actio adversus eos, ad quos spectat cura funeris, ea autem cura ad aliquem ex triplici causa spectare potest. Primo propter iussum testatoris l. 12. §. 4. b. t. dum nimis quandoque solent nonnullis, et si in hereditate non succendant, hoc onus imponere; eò quod eorum magis, quam heredium & propinquorum fide & industria confidant, quibus tamen liberum est, vel hanc testationis voluntatem agnosceri, vel, si quid illis ab eo hoc intuitu relictum, repudiare, & hoc commodo privari. Muller. l. c. th. 87. lit. a. Lauterb. §. 28. juxta cu. l. 12. §. 4. Secundo propter successionem, sic dum testator aliud non disponuerit, datur contra heredes, sive hi ex testamento, sive ab intestato, sive iure civili, sive pratorum succendant. cit. l. 12. item contra fidei commissarium, & quidem in ordine ad omnes expensas recuperandas, si tota hereditas ei restituta, alias pro rata partis, in qua successit. l. 1. 4. 45. ad sc. Trebel. Muller. l. c. lit. b. cum enim defunctus de suo funerari debeat, aequum est eos, qui ejus bona consequuntur, tale onus ferant; adeoque, si quid non fecerint, sed alius eorum loco, eidem expensa restituantur, si vero aditam nondum est hereditas, sumptus restituendi ex hereditate. Tertiò propter sanguinis conjunctionem, aliam nec studinem, quales sunt, qui ad praestanda vivis alimenta obstricti erant; horum enim nomine venire etiam sumptus funebres, ex communi DD. sensu ait Muller. l. c. lit. y. remittens ad Coler. tr. de aliment. l. 2. c. 1. num. 12. & seq. intelligentem tamen hoc ipsum de obstrictis ex dispositione legis, & non de obstrictis ex dispositione hominis, etiam facta in ultima voluntate; cum tales dispositiones sint strictè accipienda, & non ultra proprietatem disertorum verborum extendenda, taliter autem ad alendos filios ex dispositione legis obstringuntur parentes. l. c. c. de infant. expos. l. 4. ff.

R. P. Levr. Jur. Can. Lis. III.